

ઠાગાઠૈયા કરું છું

એક હતો કાગડો અને એક હતી કાબર. બંને જણાંને દોસ્તી થઇ.

કાબર ભલી અને ભોળી હતી, પણ કાગડો બહુ પાક્કો હતો. કાબરે કાગડાને કહ્યું; કાગડાભાઇ, કાગડાભાઇ ચાલોને આપણે ખેતર ખેડીએ? દાણાં સારા થાય તો આખું વરસ ચણવા જવું ન પડે અને નિરાંતે ખાઇએ.

કાગડો કહે : "બહુ સારું: ચાલો." પછી કાબર અને કાગડો પોતાની ચાંચોથી ખેતર ખેડવા લાગ્યાં થોડી વાર થઇ ત્યાં કાગડાની ચાંચ ભાંગી એટલે કાગડો લુવારને ત્યાં તે ઘડાવવા ગયો. જતાં જતાં કાબરને કહેતો ગયો! કાબરભાઇ તમે ખેતર ખેડતાં જાઓ હું હમણાં ચાંચ ઘડાવીને આવું છું. કાબર કહે : "ઠીક."

પછી કાબરે તો આખું ખેતર ખેડી નાખ્યું પણ કાગડાભાઇ આવ્યા નહિ. કાગડાભાઇની દાનત ખોટી હતી એટલે ચાંચ તો ઘડાવી પણ કામ કરવાની આળસે ઝડ ઉપર ત્યાં બેઠા બેઠા લુહારની સાથે ગપ્પાં મારવા લાગ્યા.

કાબર તો કાગડાની રાહ જોઇ થાકી ગઇ, એટલે કાગડાને બોલાવવા ગઇ. જઇને કાગડાને કહે કાગડાભાઇ, કાગડાભાઇ ચાલોને? ખેતર તો ખેડાઇ ગયું હવે આપણે વાવીએ !!

કાગડો કહે :

"ઠાગાઠૈયા કરું છું, ચાંચુડી ઘડાવું છું જાવ, કાબરભાઇ આવું છું"

કાબર પાછી ગઇ અને એણે તો વાવવાનું કામ શરૂ કર્યું કાબરે રૂપાળો બાજરો વાવ્યો. થોડા દિવસોમાં એ એવો તો સુંદર નીકળ્યો કે બસ!

એટલામાં નીંદવાનો વખત થયો એટલે વળી કાબરબાઈ કાગડાને બોલાવવા ગઈ. જઈને કાગડાને કહે "કાગડાભાઈ, કાગડાભાઈ ચાલો ચાલો, બાજરો બહુ સારો ઉગ્યો છે. હવે જલદી નીંદવું જોઈએ, નહિતર માલને નુકસાન થશે."

આળસુ કાગડાએ ઝાડ પરથી કહ્યું;

"ઠાગા ઠેયા કરું છું, ચાંચુડી ઘડાવું છું, જાવ, કાબરબાઈ આવું છું"

કાબર તો પાછી ગઈ અને એકલીએ ખેતર આખું નીંદી નાખ્યું. વખત જતાં કાપણીનો સમય આવ્યો એટલે કાબર વળી કાગડાભાઈને બોલાવવા ગઈ, જઈને કાગડાને કહે "કાગડાભાઈ હવે તો ચાલો? કાપણીનો વખત થયો છે. મોડું કાપશું તો નુકસાન થશે"

લુચ્ચા કાગડાએ કહ્યું;

"ઠાગા ઠેયા કરું છું, ચાંચુડી ઘડાવું છું જાવ, કાબરબાઈ આવું છું"

કાબરબાઈ તો નિરાશ થઈ પાછી ગઈ. અને બિજાઈને એકલીએ આખા ખેતરની કાપણી કરી નાખી. પછી તો કાબરે બાજરાનાં ફૂંડામાંથી બાજરો કાઢ્યો. અને એક કોર બાજરાનો એક ઢગલો કર્યો અને બીજી કોર એક મોટો ઢૂંસાનો ઢગલો કર્યો, અને ઉપર થોડોએક બાજરો નાખ્યો. પછી તો કાગડાને બોલાવવા ગઈ. જઈને કહે "કાગડાભાઈ હવે તો ચાલશો ને? બાજરાના ઢગલા તૈયાર કર્યા છે. તમને ગમે તે ભાગ તમે રાખજો." વગર મહેનતે બાજરાનો ભાગ મળશે એ જાણી કાગડાભાઈ કુલાઈ ગયા. તેણે કાબરને કહ્યું; "ચાલો બેન તૈયાર જ છું હવે ચાંચ બરાબર થઈ ગઈ છે." કાબર મનમાં બોલી "ખોટી દાનતના ફળ હવે બરાબર ચાખશો, કાગડાભાઈ," પછી કાગડો અને કાબર ખેતરે આવ્યાં. કાબર કહે "ભાઈ, તમને ગમે તે ઢગલો તમારો". પછી કાગડાભાઈ તો મોટો ઢગલો લેવાને માટે ઢૂંસાવાળા ઢગલા ઉપર જઈને બેઠા. પણ જ્યાં બેસવા જાય ત્યાં ભાઈશા'બના પગ ઢૂંસામા ખૂંતી ગયા અને આંખમાં, કાનમાં ને મોઢામાં બધે ઢૂંસા ભરાઈ ગયાં અને કાગડાભાઈ મરણ પામ્યા. પછી કાબરબાઈ બાજરો પોતાના ઘેર લઈ ગઈ અને ખાધું પીધું ને મોજ કરી.

ગિજુભાઈ બધેકા.